

Ekwiwalent

mapa drogowa, nowe wzory dokumentów

I. **WPROWADZENIE** /tytuły jako interaktywne linki/

II. **MAPA DROGOWA – WZORY PISM**

III. **INFORMACE BIEŻĄCE**

I. Wprowadzenie

W wyroku z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15, opublikowanym w dniu 6 listopada 2018 r., Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu tego wyroku wskazał, że ekwiwalent za niewykorzystany urlopu wypoczynkowy lub dodatkowy jest „zastępczą formą” wykorzystania urlopu po zwolnieniu ze służby, które powoduje prawną i faktyczną niemożliwość realizacji tych świadczeń w naturze. Po zwolnieniu ze służby, prawo do urlopu przekształca się w świadczenie pieniężne, określane mianem ekwiwalentu. Świadczeniem ekwiwalentnym za przepracowany dzień urlopu jest wynagrodzenie za jeden dzień roboczy. Taki sposób obliczania wartości jednego dnia urlopu wynika z faktu, że urlopu wypoczynkowy liczony jest wyłącznie w dniach roboczych. Ekwiwalent będący finansowym równoważnikiem urlopu powinien więc odpowiadać wartości tego świadczenia w naturze.

Trzeba dodać, że Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności całego przepisu art. 115a ustawy o Policji, a jedynie jego części określającej sposób obliczania ekwiwalentu. Nie ulega zatem wątpliwości, że nadal pozostał w przywołanym art. 115a ustawy o Policji zapis o uprawnieniu policjanta zwolnionego ze służby do ekwiwalentu za niewykorzystany urlopu.

Od opublikowania wyroku TK, który naszym zdaniem przyznał wszystkim policjantom zwolnionym ze służby po 18 października 2001 roku prawo do ekwiwalentu w wymiarze liczonemu w dniach roboczych, konsekwentnie prezentujemy pogląd, że nie ma przeszkód prawnych do wypłacania wyrównania ekwiwalentu. Kategorycznie nie zgadzamy się z interpretacją organów Policji, twierdzącym, że jakoby powstała luka prawna i w związku z tym Policja nie wie co ma robić. Nasze stanowisko zostało potwierdzone przez sądy administracyjne, które od kilku miesięcy, w wyrokach liczonych już w setkach, konsekwentnie wskazują właściwą drogę postępowania.

II. MAPA DROGOWA - WZORY PISM

„Mapa drogowa” wskazuje kolejne czynności do wykonania przez osoby:

- ubiegające się o wyrównanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop,
- ubiegające się o wypłatę całości ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Wzory:

- Wniosku,
- Ponaglenia,
- Skargi do Sądu Administracyjnego na bezczynność (dla osób, które nie otrzymały odmowy w postaci decyzji administracyjnej),
- Odwołania od decyzji odmownej do Komendanta nadzrędnego,
- Skargi do Sądu Administracyjnego (dla osób, które otrzymały odmowę w postaci decyzji administracyjnej) - publikujemy na końcu „Mapy Drogowej”.

Wszystkie wzory są takie same dla obu wyszczególnionych w tytule grup osób.

Opracowano je jako wzory dla ”wyrównania ekwiwalentu” - dlatego w razie potrzeby należy je zmienić na „wypłatę całości ekwiwalentu” i w treści pominąć kwestię przedawnienia.

Przydatne akty prawne:

- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. 2018 poz. 2096 ze zm. (k.p.a.),
- ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. 2019 poz. 2325 ze zm. (p.p.s.a.),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r o Policji, Dz. U. 2019, poz. 161,
- wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15 (Dz. U. 2018 poz. 2102).

I. WNIOSEK

1. Uprawnione do wystąpienia z WNIOSKIEM o przyznanie wyrównania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop są osoby, które odeszły na emeryturę/rentę po dniu 18 października 2001 r.

Od dnia 19 października 2001 r. zmieniono przelicznik ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (uregulowany w art. 115a ustawy o Policji) na 1/30 – który to przepis uznany został za niekonstytucyjny.

2. Z wnioskiem można występować:

- **do dnia 7 listopada 2021 r.** jeśli osoba przeszła na emeryturę/rentę między 19 października 2001 r. a 5 listopada 2018 r. i której wypłacono część ekwiwalentu przy zastosowaniu przelicznika 1/30,

- **w okresie trzech lat od dnia przejścia na emeryturę/rentę** jeśli osoba przeszła na emeryturę/rentę po dniu 5 listopada 2018 r. i której nie wypłacono całości ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

O dacie złożenia wniosku decyduje stempel, data przyjęcia i podpis osoby przyjmującej – jeżeli składamy osobiście lub data stempla pocztowego na potwierdzeniu nadania listu.

WAŻNE – jeżeli spóźnimy się z przekazaniem/ nadaniem wniosku, to nawet wcześniejsza data widniejąca na piśmie nie uchroni przed przedawnieniem.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o Policji roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Termin ten należy liczyć od wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego TK 7/15 z dnia 30 października 2018 r., które nastąpiło w dniu 6 listopada 2018 r. lub od przejścia na emeryturę/rentę jeśli przejście nastąpiło po tym dniu.

Co prawda art. 118 Kodeksu cywilnego przewiduje, że koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, a więc na dzień 31 grudnia, (...) to lepiej trzymać się wyżej wskazanych terminów, aby nie dawać pretekstu do ew. odmiennej interpretacji przez organ.

3. Wyjątkowo z wnioskiem można wystąpić również po terminie, o którym mowa w punkcie 2.

Zgodnie z art. 107 ust. 2 ustawy o Policji - organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami. Chodzi przede wszystkim o długotrwałą chorobę, pobyt za granicą połączony z niemożnością nawiązania kontaktu z krajem lub inne nadzwyczajne okoliczności.

Warto jednak nie przekraczać terminu przedawnienia.

4. Z wnioskiem o wyrównanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop występuje się do komendanta (powiatowego, miejskiego, wojewódzkiego, stołecznego, lub głównego) Policji - właściwego dla siedziby jednostki, w której naliczono ekwiwalent za niewykorzystany urlop (art. 221 §3 k.p.a).

Wniosek sporządza się w dwóch egzemplarzach, jeden dla adresata, drugi dla siebie). Złożenie wniosku jest bezpłatne.

5. Jeżeli wniosek zostanie skierowany do niewłaściwego komendanta, to jest on obowiązany, we własnym zakresie, w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu Komendantowi. O przekazaniu wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę (art. 243 k.p.a.).

6. Wniosek powinien być załatwiony bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca (art. 237. § 1 k.p.a.).

Jeśli według organu nie będzie to możliwe, to komendant (bądź osoba przez niego upoważniona) obowiązany jest w tym terminie zawiadomić o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie załatwienia wniosku (art. 245 k.p.a.).

7. W następstwie złożenia wniosku możemy mieć do czynienia z następującymi sytuacjami:

A) nie otrzymamy odpowiedzi,

B) otrzymamy odpowiedź w formie zwykłego pisma,

C) otrzymamy odpowiedź w formie decyzji oddalającej nasz wniosek,

D) *otrzymamy odpowiedź w formie decyzji uznającej nasz wniosek za zasadny.*

II. PONAGLENIE

1. Ad I.7. A) i B) Jeżeli organ przekroczy terminy, o których mowa w punkcie 6. lub nie wskaże precyzyjnie terminu załatwienia sprawy – należy złożyć PONAGLENIE (art. 37 k.p.a.).

2. Ponaglenie wnosi się do komendanta nadrzędnego nad tym, do którego wcześniej skierowaliśmy wniosek.

Ponaglenie wnosi się za pośrednictwem komendanta, którego beczynność (przewlekłość) ponaglamy.

Ponaglenie sporządza się w 3 egzemplarzach (jeden dla komendanta, do którego

kierowaliśmy wniosek, drugi dla komendanta nadrzędnego nad nim, trzeci dla nas). Jeżeli wniosek został skierowany do Komendanta Głównego Policji, to i ponaglenie wnosi się do niego. Ponaglenie sporządza się w 2 egzemplarzach (jeden dla KGP, drugi dla nas).

Złożenie ponaglenia jest bezpłatne.

3. Organ (komendant) za którego pośrednictwem przekazaliśmy Ponaglenie, ma do 7 dni na przesłanie go do organu (komendanta) nadrzędnego, a ten ma kolejne 7 dni na rozpatrzenie Ponaglenia.

4. Jeżeli komendant, rozpatrujący Ponaglenie nie uzna naszych zarzutów za uzasadnione powinien swoje stanowiska zawrzeć w Postanowieniu (czasem odpowiedź nadejdzie w formie zwykłego pisma). W obu przypadkach pozostaje nam droga sądowa.

III. SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO NA BEZCZYNNOŚĆ ORGANU.

1. Skargę należy złożyć do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na którego obszarze ma siedzibę organ odwoławczy (komendant), do którego kierowaliśmy ponaglenie (art. 13. § 2 p.p.s.a.).

2. Skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi, czyli tego, do którego składaliśmy Wniosek (art. 54. § 1 p.p.s.a.). Jeśli bezczynność dotyczy Komendanta Powiatowego Policji, to skargę składamy za jego pośrednictwem. Analogicznie postępujemy w przypadku Komendanta Miejskiego, Wojewódzkiego, Stołecznego Policji i Komendanta Głównego Policji.

3. Skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie można wnieść w każdym czasie po uprzednim wniesieniu Ponaglenia, o którym mowa w punkcie II. (art. 53 § 2b p.p.s.a.).

Organ (komendant), za którego pośrednictwem złożyliśmy skargę ma czas do 30 dni na przekazanie jej do sądu (art. 54 § 2 p.p.s.a.).

Warto śledzić termin, w którym skarga wpłynęła do „pośrednika” (komendanta) i daty, z którą przekazał ją (lub nie przekazał) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego - w razie przekroczenia przez niego 30-dniowego terminu, możemy do sądu złożyć wniosek o wymierzenie organowi grzywny (art. 55 § 1

p.p.s.a.).

§ 2. Jeżeli organ nie przekazał sądowi skargi mimo wymierzenia grzywny, sąd może na nasze żądanie rozpoznać sprawę na podstawie nadesłanego odpisu skargi (art. 55 § 2 p.p.s.a.).

4. Skargę należy sporządzić w 3 egzemplarzach (dla komendanta, dla sądu i dla siebie).

Złożenie skargi jest bezpłatne.

Nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w sprawach ze stosunków pracy i stosunków służbowych (art. 239 § 1 pkt d – p.p.s.a.).

5. W razie uznania skargi za zasadną sąd sporządza uzasadnienie z urzędu w terminie czternastu dni od dnia ogłoszenia wyroku albo podpisania sentencji wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym. (art. 141. § 1 p.p.s.a.).

Uzasadnienie sąd wysyła z urzędu do obu stron.

Jeżeli natomiast sąd skargę oddalił, warto złożyć wniosek o uzasadnienie wyroku. Wniosek składa się w terminie siedmiu dni od dnia ogłoszenia wyroku albo doręczenia odpisu sentencji wyroku. Formularze wniosków znajdują się w sądzie w biurze podawczym.

Uzasadnienie wyroku sporządza się w terminie czternastu dni od dnia zgłoszenia wniosku. (art. 141. § 2 p.p.s.a.).

7. Jeżeli pomimo korzystnego dla nas wyroku w sprawie bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania - organ (komendant) wyroku nie wykona - pismem wzywamy go do wykonania wyroku lub załatwienia sprawy.

Jeżeli i to nic nie da można wnieść skargę do sądu, żądając wymierzenia temu organowi (komendantowi) grzywny (art. 154. § 1 p.p.s.a.).

8. Od niekorzystnego dla nas wyroku przysługuje skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 173. § 1 p.p.s.a.).

Skarga kasacyjna powinna być sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego (art. 175 § 1 p.p.s.a.).

IV. ODWOŁANIE OD DECYZJI ODMOWNEJ DO KOMENDANTA NADRZĘDNEGO.

1. Ad I.7. C) Jeżeli otrzymamy od Komendanta, do którego skierowaliśmy wniosek - odmowę w formie Decyzji, wówczas kierujemy do komendanta nadrzędnego odwołanie od tej decyzji.

Odwołanie składamy za pośrednictwem organu (komendanta), który wydał decyzję odmowną.

2. Odwołanie sporządza się w 3 egzemplarzach (jeden dla Komendanta, który wydał decyzję odmowną, drugi dla Komendanta nadrzędnego, trzeci dla siebie).

3. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia otrzymania decyzji (art. 129 § 2 k.p.a.).

Jeśli termin wniesienia odwołania zostanie przekroczony, wówczas organ stwierdza w drodze postanowienia uchybienie terminu do wniesienia odwołania. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne (art. 134 k.p.a.)

Wniesienie odwołania jest bezpłatne.

4. Organ (komendant), od którego decyzji odwołujemy się, ma 7 dni od otrzymania odwołania na przekazanie sprawy organowi (komendantowi) nadrzêdnemu.

5. Organ odwoławczy (komendant) wydaje decyzje, w której, m. in. (art. 138 k.p.a.):

1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję
albo

2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części.

W razie utrzymania decyzji w mocy pozostaje droga sądowa.

V. SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO NA DECYZJĘ ODMOWNĄ ORGANU ODWOŁAWCZEGO.

1. Skargę należy złożyć do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na którego obszarze ma siedzibę organ odwoławczy (komendant), na którego decyzję składana jest skarga (art. 13. § 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. 2019 poz. 2325).

2. Skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu (komendanta), który wydał decyzję w drugiej instancji (art. 54. § 1 p.p.s.a.).

3. Skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia decyzji (art. 53 § 1 p.p.s.a.).

Organ (komendant), za którego pośrednictwem złożyliśmy skargę ma czas do 30

dni na przekazanie jej do sądu (art. 54 § 2 p.p.s.a.).

Warto śledzić termin, w którym skarga wpłynęła do „pośrednika” (komendanta) i daty, z którą przekazał ją (lub nie przekazał) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego - w razie przekroczenia przez niego 30-dniowego terminu, możemy do sądu złożyć wniosek o wymierzenie organowi grzywny (art. 55 § 1 p.p.s.a.).

§ 2. Jeżeli organ nie przekazał sądowi skargi mimo wymierzenia grzywny, sąd może na nasze żądanie rozpoznać na podstawie nadesłanego odpisu skargi (art. 55 § 2 p.p.s.a.).

4. Skargę należy sporządzić w 3 egzemplarzach (dla Komendanta, dla sądu i dla siebie).

Złożenie skargi jest bezpłatne.

Nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w sprawach ze stosunków pracy i stosunków służbowych, (art. 239 § 1 pkt d - p.p.s.a.).

5. W razie uznania skargi za zasadną sąd sporządza uzasadnienie z urzędu w terminie czternastu dni od dnia ogłoszenia wyroku albo podpisania sentencji wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym. (art. 141. § 1 p.p.s.a.).

Jeżeli natomiast sąd skargę oddalił, warto złożyć wniosek o uzasadnienie wyroku. Wniosek składa się w terminie siedmiu dni od dnia ogłoszenia wyroku albo doręczenia odpisu sentencji wyroku. Formularze wniosków znajdują się w sądzie w biurze podawczym.

Uzasadnienie wyroku sporządza się w terminie czternastu dni od dnia zgłoszenia wniosku. (art. 141. § 2 p.p.s.a.).

6. Od niekorzystnego dla nas wyroku przysługuje skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 173. § 1 p.p.s.a.).

Skarga kasacyjna powinna być sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego (art. 175 § 1 p.p.s.a.).